

ಅಂದ್ಲಂಡಿದೀಯಾ? ಇನ್ನೇನಾರೂ ಇಂತಾ ಕೆಲಸ ಹಚ್ಚಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ ವಾಪಸು ಮನೆಗೇ ಬರಲ್ಲ ನಾನು.'

ತೊಟ್ಟ ನೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು, ಮೂಗು ವರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪೂರ್ಣಮಾ ಅಮ್ಮನ ಬದಿ ನಿಂತು ಅವಳ ಸೆರಗಲ್ಲಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದುಖಿ ತಡೆಯುವ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದಳು. ನಾಗಮ್ಮನ ಕೈ ಅವಳ ತಲೆ ಬಳಸಿ ಎದೆಗೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು.

'ಇಂತಾ ಸುದ್ದಿ ತರೋನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ? ಆಗ್ಲೇ ಬರೋದಲ್ತಾ?'

'ಅಪ್ಪ ಊಟ ಮಾಡ್ಕಂಡೇ ಹೋಗು ಅಂತ ಕೂರಿಸ್ಕಂಡ ಕಣೇ. ಕೆಂಬರಿವೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ಹುಳಿ ಎಷ್ಟು ಲಾಯ್ತಿತ್ತು ಗೊತ್ತಾ?'

'ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಒಡಿಯು. ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ ನೀನು ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನೋ? ಹೋದ ಕೆಲಸ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ ನಿಂತ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಬರೋದಲ್ತಾ?'

'ಕೆಲಸ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನೆಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ತೆ?'

'ಕತ್ತೆ ಮುಂಡೇಗಂಡ, ಹಿಡಿಕುಟೆ ತಗಂಡು ಬಂದು ಜಕಣೆ ಬಿಡಿಸ್ತೀನಿ ನೋಡು. ಹೋದ ಕೆಲಸ ಏನಾಯ್ತಂತ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೋಗಳು..'

ಅಮ್ಮನ ಸೆರಗಿನ ಮರೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಹೊರಗೀಡುಕಿದ್ದ ಅಕ್ಕನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಾ, ತೊಟ್ಟ ಅಂಗಿಯ ಕಾಲರನ್ನು ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿತ್ತೆ ಅಲುಗಿಸುತ್ತಾ, ಕುಶಾಲಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ ಪದ್ಧನಾಭ.

'ನನ್ನ ಏನೂಂತ ತಿಳಿಯೋದಿರೋ? ಹೋದ ಕೆಲಸ ಹಣ್ಣು ಮಾಡ್ಕಂಡೇ ಬಂದಿರೋ'

'ಅಂದ್ರೆ?'

'ಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳ್ತೀನೇ? ನಾನು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪ ಮನೆಬಾಗಿಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗ್ತಾನೆ..'

'ಸುಮ್ಮಮ್ಮೆ ಹೆದರಿಸಿಟ್ಟಲ್ಲೋ, ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಷ್ಟು.. ' ಪೂರ್ಣಮಾ ಒಂದೇ ಹಾರಿಗೆ ತಮ್ಮನ ಬಳಿ ಧಾವಿಸಿ ಅವನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಗುಡುಮ್ಮನೆ ಗುದ್ದಿದಳು, ಅದುಮಿಟ್ಟ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಗವನ್ನು ಹರಿಬಿಡುವವಳಂತೆ. ಅವಳ ಕಣ್ಣು ತುಂಬಾ ನೀರು. ಮುಖದ ತುಂಬಾ ನಗು. ಮಗಳ ಸಂತೋಷ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ ಇಂತಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದ ಭಾವ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಯಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಅಪ್ಪನೇ ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆಯೇ? ತನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಯ್ತೋ, ಅಥವಾ ಅಶುಭದ ಮುನ್ನೂಚನೆಯೋ? ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ತನ್ನೆರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಪಂಚವೇ ತನಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಬದುಕಿದವಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಹಳವಂಡಗಳಿವೆ. ಅಕ್ಕ, ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಲಲ್ಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಚಿತ್ತ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೋ ತೊಡಕೊಂಡಿದೆ.

'ಅಪ್ಪಾನೇ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾ?' ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಮಗಳು.

'ಹೂಂ ಕಣೇ..'

'ಉಂಡ್ಲಂಡೇ ಹೋಗ್ತೇಕು ಅಂತ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ರಾ, ಅಥವಾ ನೀನೇ ಚಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಕೂತ್ಕೊಂಬಿಟ್ಟಾ?' ತಮ್ಮನ ಬಲಗೈ ಹಿಡಿದಳೆದು ಮೂಸಿ ನೋಡಿದಳು ಅಕ್ಕ.

ಶ್ರೇಷ್ಠ

ಕಡಲ ಮುತ್ತಿಗಿಂತಲೂ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೀನು....
ಅದಕ್ಕೆ
ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಬಹುದು
ನಿನಗೆ
ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದು!
★ ಕೆ ಬಿ.ರಂಗಸ್ವಾಮಿ

ಈಶ್ವರ

'ಹೌದು ಕಣೋ, ನೀ ಹೇಳಿದ್ದು ಕರೆಕ್ಕು. ಕೈ ತೊಳ್ಳಂಡ್ಲೇಲೂ ನಿನ್ನ ಕೈ ಘಮುಘಮಾಂತಿದೆ..'

'ಏ ಕತ್ತೆ, ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈ ತೊಳೆಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಚಾಳಿಸ್ತಿದೀಯನೇ?'

ಯಾಕೋ ಈ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನಿಸುವಷ್ಟು ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ.

'ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಆಯ್ತು, ಹೋಗಿ ದೇವರ ಮುಂದೆ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿಡೇ. ಕರಟು ಪುರಾಣ ಆಮೇಲೆ ಮಾಡ್ಕಳಿ. ನಾನು ಹಾಲು ಕರ್ಕಂಡು ಬರ್ತೀನಿ. ದಿಕಾಕ್ಷನ್ನು ಉಂಟಾ ನೋಡು..' ನಾಗಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟಳು.

'ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಯ್ತು? ಮಗನಿಗೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಥರದ ಸ್ವಾಗತ ಸಿಕ್ಕಿತು?' ವಿವರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾಗಮ್ಮ ಉತ್ಸುಕಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ, ಪೂರ್ಣಮಾ ಕೂಡಾ.

ಅಮ್ಮ ಕರೆದು ತಂದ ತಂಬಾಲನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ ಮೂರು ಲೋಟ ಕಾಫಿ ರೆಡಿ ಮಾಡಿದಳು ಪೂರ್ಣಮಾ.

'ಕೈತಪ್ಪಿ ಸಕ್ಕರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾ? ಅಥವಾ ಬೇಕೆಂದೇ ಹಾಕಿದ್ದಾ?'

'ಪಾಯಸ ಇದ್ದಾಗಿದೆ' ಅಂದಳು ನಾಗಮ್ಮ.

'ನಿಂಗೇನು ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆ ಇಲ್ಲಲ್ತಾ, ಕುಡಿ..' ಎಂದಳು ಮಗಳು, ಮೋದದಿಂದ. ಅಮ್ಮ ಮಗಳು ಕೇಳಿದೆಯೇ ಪದ್ಧನಾಭ ತಾನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟಾಗಿನಿಂದ ಏನೇನಾಯ್ತು ಎನ್ನುವುದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಲು ತಯಾರಾದ.

ಅಂದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ. ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ದಿನ ಬೆಳಿಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೀಗರು ಬಂದು ತಲುಪುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ರಾಮಚಂದ್ರ ತಿಳಿಸಿದ್ದ. ನಾಗಮ್ಮ ಬೇಕಾದ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಗಳನ್ನು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಅಣಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ವೊಂದನ್ನು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ತಲೆ ಬಿಸಿ ಇಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಏರ್ಪಾಟು. ಊರ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಆಪ್ತರನ್ನಷ್ಟೇ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದಳು ನಾಗಮ್ಮ. ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದೆಂದರೆ ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ಕರೆದದ್ದಲ್ಲ. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣವನಾದರೂ ಪದ್ಧನಾಭನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕನ ಮದುವೆಯ ಓಡಾಟದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹೆಡುಗ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಪ್ಪನನ್ನು ಬರಲು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೇ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಕೋಡು ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೈಲಿ ದುಡ್ಡೊಂದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಷ್ಟ? ಅಡಿಗೆ ಭಟ್ಟರು ಪಟಾಲಂ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಜರಿ ಹಾಕಿ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಮುಕ್ಕಾಲುವಾಸಿ ತಲೆಬಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಆದ ಲೆಕ್ಕ. ಯಾವುದೇ ಸಮಾರಂಭದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಅಲ್ಲಿ ತಿಂದ ತಿಂಡಿ, ಉಂಡ ಊಟಗಳ ರುಚಿಕಟ್ಟಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳ ಅಳತೆಗೋಲಿನ ಮೇಲೆ. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತೇ ಉಂಟಲ್ಲ? ನಾಲಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಅಂತಲೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಮದುಮಗಳಾಗುವ ಪೂರ್ಣಮಾ ತನ್ನದೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ಸೀರೆಯ ಖರೀದಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಪೇಟೆಯ ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದ ಮಗಳ ಅತಿರೇಕದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗಿತ್ತು.

'ದುಬಾರಿ ಮದುವೆ ಸೀರೆ ಅಂತಾದರೆ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ. ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕುಣಿಯೋಕೇನಿದೆ? ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ ಅಂದರೆ ಐವತ್ತರವತ್ತು ಜನ ಬರ್ತಾರಪ್ಪಾ..'

ತನ್ನ ಅಸಹನೆಯನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಳು ನಾಗಮ್ಮ. 'ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ದುಡ್ಡು ಸುರಿಯೋದಿಲ್ಲನೇ? ಪುಗಸಟ್ಟಿ ಕೊಡ್ತಾರಾ? ನಮಗೆ ಮಿಷಿಯಾಗೋದನ್ನ ಆರಿಸ್ತೇಕಪ್ಪಾ. ಎಂತದೋ ಒಂದು ಅನ್ನೋಕೆ ಇದೇನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಅಂದ್ಲಂಡಿದೀಯಾ?'

ತನ್ನ ಕಾಲ ಬೇರೆಯದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ